

Inkomenseffecten VVD, CDA en GroenLinks voor lage inkomensgroepen

GroenLinks staat in dit document stil bij de structurele inkomenseffecten voor lage inkomensgroepen van de voorstellen van VVD en CDA. Het Centraal Planbureau (CPB) heeft bij de doorrekening van de verkiezingsprogramma's deze effecten niet doorgerekend. Daarom heeft GroenLinks de gegevens op een rijtje gezet. De bron van de genoemde maatregelen is de notitie 'Keuzes in Kaart' van het CPB met daarin de voorstellen van de partijen, zie: <http://www.cpb.nl/nl/pub/cpbreeksen/bijzonder/85/>.

De precieze maatregelen van de bezuinigingen op de huurtoeslag en het liberaliseren van de huurmarkt door met name de VVD, zijn door deze partij nog niet bekend gemaakt. Daardoor zijn deze extra negatieve effecten niet meegenomen. Dit geldt ook voor de effecten van een hoger eigen risico in de zorg, hogere eigen betalingen in de langdurige zorg en maatregelen die specifieke kwetsbare groepen extra hard treffen. Denk hierbij onder andere aan chronisch zieken en gehandicapten, mantelzorgers en mensen die gebruik maken van geestelijke gezondheidszorg.

1. Sociale minima

De VVD verlaagt het sociaal minimum in Nederland met maar liefst 21%, zo blijkt wanneer de verleden week gepubliceerde maatregelen onder elkaar worden gezet. Een paar met 2 jonge kinderen in de bijstand gaat er € 352 per maand op achteruit. Dat komt door 4 maatregelen die de VVD neemt:

1. De VVD schaft de dubbele heffingskorting in het referentieminimumloon in tien jaar af. Hierdoor daalt het netto minimumloon en de daaraan gekoppelde netto bijstand met € 166 per maand.
Bezuiniging: € 700 miljoen in 2015 en € 1,7 miljard structureel.
2. De VVD schaft het kindgebonden budget af. Dat betekent € 110 per maand minder op bijstandniveau. De VVD schaft bovendien de kinderbijslag vanaf het 3^e kind af, maar dat werkt in onderstaand plaatjes gebaseerd op meer voorkomende gezinnen met 2 kinderen niet door.
Bezuiniging: € 900 miljoen op het kindgebonden budget en € 400 miljoen op de kinderbijslag vanaf 2015.
3. De VVD halveert het budget voor de zorgtoeslag. De partij draait ondermeer de verruiming van de zorgtoeslag i.v.m. invoering van het eigen risico terug (€ 103 per jaar per verzekerde). Bovendien gaat de partij de collectiviteitskorting verrekenen met de zorgtoeslag. Volgens onderzoek van BS&F hebben de meeste gemeenten een collectieve verzekering voor hun bijstandsgerechtigden afgesloten (zie ook: <http://www.binnenlandsbestuur.nl/collectieve-zorgverzekering-succesvol-bij.104829.lynkx>) . Het voordeel bedraagt zo'n € 100 per verzekerde per jaar. Hieronder is er mee gerekend dat de VVD € 403 per gezin op de zorgtoeslag kort: 2 maal € 103 voor terugdraaien compensatie eigen risico en 2 maal € 100 voor terughalen collectiviteitskorting. Dat scheelt een gezin op bijstandsniveau € 34 per maand.
Bezuiniging: € 3,8 miljard in 2015 en € 5,8 miljard structureel.
4. De VVD koppelt de uitkeringen vijf jaar lang aan de inflatie i.p.v. aan de contractloonontwikkeling. Het CPB raamt in de Middellange Termijnverkenning 2011-2015 de inflatie op 1,5% per jaar en de contractloonontwikkeling op 2,5% per jaar (zie: <http://www.cpb.nl/nl/pub/cpbreeksen/document/203/>) . De VVD kort dus vijf jaar lang 1%-punt op de koppeling. Dat scheelt een gezin op bijstandsniveau circa € 58 per maand (daarbij is er rekening mee gehouden dat de beperkte koppeling tot een hogere

zorgtoeslag van circa € 5 per maand leidt).

Bezuiniging: € 800 miljoen in 2015 aflopend naar € 300 miljoen structureel.

Ook het CDA doet dit niet veel beter, het sociaal minimum voor gezinnen met kinderen is ook bij het CDA niet veilig. Integendeel, het CDA haalt daar maar liefst 14% van af. De belangrijkste maatregelen van het CDA:

1. Het CDA verlaagt net als de VVD het sociaal minimum door de dubbele heffingskorting uit het referentieminimumloon te schrappen. Zij nemen daar wel langer de tijd voor, door dit in 27 jaar te doen.
2. Ook het CDA verlaagt de zorgtoeslag, maar doet dat minder heftig dan de VVD. Het CDA bezuinigt hier € 1,3 miljard in 2015 (€ 1,9 miljard structureel). De partij bezuinigt hiermee ongeveer 1/3^e van wat de VVD bezuinigt.
3. Het CDA beperkt net als de VVD de koppeling de komende vijf jaar tot de inflatie
4. Het CDA ontziet uiteraard de gezinnen met kinderen en komt niet aan het kindgebonden budget.

GroenLinks laat zien dat het heel anders kan. GroenLinks verlaagt het sociaal minimum niet, maar zorgt er juist voor dat gezinnen met kinderen hun inkomen zien toenemen. Want armoede onder kinderen zou in Nederland niet moeten voorkomen. Via een aantal maatregelen krijgen ook kinderen uit arme gezinnen toekomstperspectief. De belangrijkste maatregelen hierbij zijn:

1. GroenLinks handhaaft de dubbele heffingskorting in het referentieminimumloon omdat GroenLinks het sociale minimum niet wil verlagen.
2. GroenLinks handhaaft de koppeling van de uitkeringen aan de contractlonen.
3. GroenLinks maakt de kinderbijslag inkomensafhankelijk en verhoogt zo het bedrag voor de kindregelingen (kinderbijslag en kindgebonden budget) voor inkomens tot modaal met 15%.
4. GroenLinks maakt de arbeidskorting meer inkomensafhankelijk en verhoogt deze fors voor de lagere en middeninkomens.
5. GroenLinks schaft het belastingtarief in de 1^e schijf af (-2,3%) en verlaagt het tarief in de 2e en 3e schijf met 3,8 % (Ook wordt deze gecombineerde schijf verlengd tot € 80.000 i.p.v. huidige € 54.367)

In de tabellen verderop in deze notitie worden ook de effecten van het GroenLinks pakket uiteen gezet.

2. Hardwerkende en laagbetaalde Nederlanders

De hardwerkende caissière, timmerman, verpleegkundige of verzorgende en politieagent zijn bij de VVD flink slechter af. Zij leveren allemaal fors in, vooral als ze kinderen hebben. Hoe lager je inkomen, hoe meer je inlevert bij de VVD.

Als je het minimumloon verdient, dan ga je er maar liefst 15 % oftewel zo'n € 245 per maand op achteruit. Verdien je een modaal salaris, dan lever je 9 % in, een bedrag dat neerkomt op ruim € 207 per maand. Economen hebben een mooie term voor dit soort beleid: perverse solidariteit. Daar is de VVD absoluut kampioen in. De VVD ontziet vooral de hogere inkomens.

Voor laagbetaalde tweeverdieners ziet het er bij de VVD iets minder slecht uit, omdat deze geen last hebben van de afschaffing van de aanrechtsubsidie. Ook zij moeten bij de VVD echter inleveren: 4% op minimumniveau en 1% op modaal niveau.

Ter duiding hieronder de richtbedragen van de salarissen van een aantal beroepsgroepen. (zie ook: www.loonwijzer.nl) Het precieze bedrag is uiteraard afhankelijk van leeftijd, ervaring, grootte bedrijf etc.

Brutominimumloon per jaar:	€ 18.309
Bruto modaal inkomen per jaar:	€ 32.500
Leerling verpleegster:	€ 20.000
Caissière:	€ 23.000
Timmerman:	€ 26.000
Ervaren verzorgende:	€ 27.000
Stratenmaker:	€ 30.000
Politieagent:	€ 32.000

Op onderstaande pagina's wordt een onderbouwing gegeven van de genoemde bedragen

Bijlage: Inkomenseffecten van GL, VVD en CDA

Paar in de bijstand, 2 kinderen 5-12 jaar

GroenLinks

Paar in bijstand, 2 kinderen 5 - 12 jaar, inkomen op maandbasis				
	Nu	GroenLinks	Effect GL per maand	Effect GL in %
Bruto bijstand	€ 1.520	€ 1.520	€ 0	
Netto bijstand	€ 1.299	€ 1.299	€ 0	
Kindregelingen	€ 268	€ 308	€ 40	
Zorgtoeslag	€ 128	€ 128	€ 0	
Lagere belastingen		€ 35	€ 35	
Totaal netto inkomen	€ 1.695	€ 1.770	€ 75	4%

VVD

Paar in bijstand, 2 kinderen 5 - 12 jaar, inkomen op maandbasis				
	Nu	VVD	Effect VVD per maand	Effect VVD in %
Bruto bijstand	€ 1.520	€ 1.520	€ 0	
Netto bijstand	€ 1.299	€ 1.133	-€ 166	
Kindregelingen	€ 268	€ 158	-€ 110	
Zorgtoeslag	€ 128	€ 94	-€ 34	
Lagere belastingen		€ 15	€ 15	
Beperkte koppeling		-€ 58	-€ 58	
Totaal netto inkomen	€ 1.695	€ 1.343	-€ 352	-21%

CDA

Paar in bijstand, 2 kinderen 5 - 12 jaar, inkomen op maandbasis				
	Nu	CDA	Effect CDA per maand	Effect CDA in %
Bruto bijstand	€ 1.520	€ 1.520	€ 0	
Netto bijstand	€ 1.299	€ 1.133	-€ 166	
Kindregelingen	€ 268	€ 268	€ 0	
Zorgtoeslag	€ 128	€ 119	-€ 9	
Lagere belasting 2e schijf			€ 0	
Beperkte koppeling		-€ 58	-€ 58	
Totaal netto inkomen	€ 1.695	€ 1.462	-€ 233	-14%

Alleenverdiener met minimumloon, 2 kinderen 5 – 12 jaar

GroenLinks

Alleenverdiener met minimumloon, 2 kinderen 5-12 jaar, inkomen op maandbasis				
	Nu	GroenLinks	Effect GL per maand	Effect GL in %
Bruto minimumloon	€ 1.520	€ 1.520	€ 0	
Netto	€ 1.257	€ 1.107	-€ 150	
Kindregelingen	€ 268	€ 308	€ 40	
Zorgtoeslag	€ 128	€ 128	€ 0	
Extra arbeidskorting	€ 0	€ 86	€ 86	
Lagere belastingen		€ 35	€ 35	
Totaal netto inkomen	€ 1.653	€ 1.664	€ 11	1%

VVD

Alleenverdiener met minimumloon, 2 kinderen 5 -12 jaar, inkomen op maandbasis				
	Nu	VVD	Effect VVD per maand	Effect VVD in %
Bruto minimumloon	€ 1.520	€ 1.520	€ 0	
Netto	€ 1.257	€ 1.107	-€ 150	
Kindregelingen	€ 268	€ 158	-€ 110	
Zorgtoeslag	€ 128	€ 94	-€ 34	
Extra arbeidskorting		€ 33	€ 33	
1% Lagere belastingen		€ 15	€ 15	
Totaal netto inkomen	€ 1.653	€ 1.408	-€ 245	-15%

CDA

Alleenverdiener met minimumloon, 2 kinderen 5-12 jaar, inkomen op maandbasis				
	Nu	CDA	Effect CDA per maand	Effect CDA in %
Bruto minimumloon	€ 1.520	€ 1.520	€ 0	
Netto	€ 1.257	€ 1.107	-€ 150	
Kindregelingen	€ 268	€ 268	€ 0	
Zorgtoeslag	€ 128	€ 119	-€ 9	
Extra arbeidskorting			€ 0	
Lagere belasting 2e schijf			€ 0	
Totaal netto inkomen	€ 1.653	€ 1.494	-€ 159	-10%

**Tweeverdieners met gezamenlijk inkomen op minimumloonniveau,
2 kinderen 5 – 12 jaar**

GroenLinks

Tweeverdieners met minimumloon, 2 kinderen 5 -12 jaar, inkomen op maandbasis				
Eik 50% WML				
	Nu	GroenLinks	Effect GL per maand	Effect GL in %
Bruto minimumloon	€ 1.520	€ 1.520	€ 0	
Netto	€ 1.364	€ 1.364	€ 0	
Kindregelingen	€ 268	€ 308	€ 40	
Zorgtoeslag	€ 128	€ 128	€ 0	
Extra arbeidskorting		€ 134	€ 134	
Lagere belastingen		€ 35	€ 35	
Totaal netto inkomen	€ 1.760	€ 1.969	€ 209	12%

VVD

Tweeverdieners met minimumloon, 2 kinderen 5 -12 jaar, inkomen op maandbasis				
Eik 50% WML				
	Nu	VVD	Effect VVD per maand	Effect VVD in %
Bruto minimumloon	€ 1.520	€ 1.520	€ 0	
Netto	€ 1.364	€ 1.364	€ 0	
Kindregelingen	€ 268	€ 158	-€ 110	
Zorgtoeslag	€ 128	€ 94	-€ 34	
Extra arbeidskorting		€ 67	€ 67	
1% Lagere belastingen		€ 15	€ 15	
Totaal netto inkomen	€ 1.760	€ 1.698	-€ 62	-4%

CDA

Tweeverdieners met minimumloon, 2 kinderen 5 -12 jaar, inkomen op maandbasis				
Eik 50% WML				
	Nu	CDA	Effect CDA per maand	Effect CDA in %
Bruto minimumloon	€ 1.520	€ 1.520	€ 0	
Netto	€ 1.364	€ 1.364	€ 0	
Kindregelingen	€ 268	€ 268	€ 0	
Zorgtoeslag	€ 128	€ 119	-€ 9	
Extra arbeidskorting			€ 0	
Lagere belasting 2e schijf			€ 0	
Totaal netto inkomen	€ 1.760	€ 1.751	-€ 9	-1%

Alleenverdiener met modaal inkomen, 2 kinderen 5 – 12 jaar

GroenLinks

Alleenverdiener met modaal inkomen, 2 kinderen 5-12 jaar, inkomen op maandbasis				
	Nu	GroenLinks	Effect GL per maand	Effect GL in %
Bruto modaal	€ 2.708	€ 2.708	€ 0	
Netto	€ 1.911	€ 1.762	-€ 150	
Kindregelingen	€ 242	€ 278	€ 36	
Zorgtoeslag	€ 74	€ 74	€ 0	
Extra arbeidskorting	€ 0	€ 86	€ 86	
Lagere belastingen		€ 80	€ 80	
Totaal netto inkomen	€ 2.227	€ 2.279	€ 52	2%

VVD

Alleenverdiener met modaal inkomen, 2 kinderen 5-12 jaar, inkomen op maandbasis				
	Nu	VVD	Effect VVD per jaar	Effect VVD in %
Bruto modaal	€ 2.708	€ 2.708	€ 0	
Netto	€ 1.911	€ 1.762	-€ 150	
Kindregelingen	€ 242	€ 158	-€ 84	
Zorgtoeslag	€ 74	€ 40	-€ 34	
Extra arbeidskorting		€ 33	€ 33	
1% Lagere belastingen		€ 27	€ 27	
Totaal netto inkomen	€ 2.227	€ 2.020	-€ 207	-9%

CDA

Alleenverdiener met modaal inkomen, 2 kinderen 5-12 jaar, inkomen op maandbasis				
	Nu	CDA	Effect CDA per jaar	Effect CDA in %
Bruto modaal	€ 2.708	€ 2.708	€ 0	
Netto	€ 1.911	€ 1.762	-€ 150	
Kindregelingen	€ 242	€ 242	€ 0	
Zorgtoeslag	€ 74	€ 58	-€ 16	
Extra arbeidskorting				
Lagere belasting 2e schijf		€ 24	€ 24	
Totaal netto inkomen	€ 2.227	€ 2.085	-€ 142	-6%

**Tweeverdieners met gezamenlijk inkomen op modaal niveau,
2 kinderen 5 – 12 jaar**

GroenLinks

Tweeverdieners met modaal inkomen, 2 kinderen 5-12 jaar, inkomen op maandbasis				
Elk 50% modaal				
	Nu	GroenLinks	Effect GL per maand	Effect GL in %
Bruto modaal	€ 2.708	€ 2.708	€ 0	
Netto	€ 2.289	€ 2.289	€ 0	
Kindregelingen	€ 242	€ 278	€ 36	
Zorgtoeslag	€ 74	€ 74	€ 0	
Extra arbeidskorting		€ 117	€ 117	
Lagere belastingen		€ 24	€ 24	
Totaal netto inkomen	€ 2.605	€ 2.783	€ 178	7%

VVD

Tweeverdieners met modaal inkomen, 2 kinderen 5-12 jaar, inkomen op maandbasis				
Elk 50% modaal				
	Nu	VVD	Effect VVD per jaar	Effect VVD in %
Bruto modaal	€ 2.708	€ 2.708	€ 0	
Netto	€ 2.289	€ 2.289	€ 0	
Kindregelingen	€ 242	€ 158	-€ 84	
Zorgtoeslag	€ 74	€ 40	-€ 34	
Extra arbeidskorting		€ 67	€ 67	
1% Lagere belastingen	€ 0	€ 27	€ 27	
Totaal netto inkomen	€ 2.605	€ 2.581	-€ 24	-1%

CDA

Tweeverdieners met modaal inkomen, 2 kinderen 5-12 jaar, inkomen op maandbasis				
Elk 50% modaal				
	Nu	CDA	Effect CDA per jaar	Effect CDA in %
Bruto modaal	€ 2.708	€ 2.708	€ 0	
Netto	€ 2.289	€ 2.289	€ 0	
Kindregelingen	€ 242	€ 242	€ 0	
Zorgtoeslag	€ 74	€ 58	-€ 16	
Extra arbeidskorting			€ 0	
Lagere belasting 2e schijf		€ 24	€ 24	
Totaal netto inkomen	€ 2.605	€ 2.613	€ 8	0%

Overzicht Inkomenseffecten GroenLinks, VVD en CDA

	GroenLinks	VVD	CDA
Paar in bijstand, 2 kinderen 5-12	+ 4 %	- 21 %	- 14 %
Alleenverdiener minimumloon, 2 kinderen 5-12	+ 1 %	- 15 %	- 10 %
Alleenverdiener modaal, 2 kinderen 5-12	+ 2 %	- 9 %	- 6 %
Tweeverdieners minimumloon, 2 kinderen 5-12	+ 12 %	- 4 %	- 1 %
Tweeverdieners modaal, 2 kinderen 5-12	+ 7 %	- 1 %	0 %